

Skjervøy kirkelige fellestråd

- Avsender: Skjervøy kirkelige fellestråd
- Høringsinstans: Kirkelig fellestråd og menighetsråd med fellestrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Prinsipielt rett som følge av skillet mellom stat og kirke

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette innebærer at soknet ikke får mulighet til å kontakte familier for å tilby dåp og trosopplæring. Det bør være en hjemmel for at tros- og livssynssamfunn kan få informasjon om medlemmers barn også før disse er meldt inn som medlemmer.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er prinsipielt betenkelig at man ikke vurderer medlemskap som grunnlag, men legger til grunn den kirkelige myndighetsalderen. Dette innebærer en svekkelse av prinsippet om at foreldre har rett til å gi sine barn en religiøs identitet og det svekker anerkjennelsen av barns tro og livssyn.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Forenkende, og kan forsvares fordi disse samfunnene i liten grad har ansvar for lokale forsamlingsbygg.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Forslaget svekker anerkjennelsen av barns tro og livssyn, jfr også pkt 5. Barn må anerkjennes som aktive deltakere og medlemmer i trossamfunn, tro skal ikke forbeholdes voksne. Forslaget samsvarer dårlig med trosopplæring som en viktig del av trossamfunns samlede arbeid.

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Innebærer at ett rettssubjekt gis myndighet over et annet (likestilt) rettssubjekt. Dette innebærer en klar sentralstyring av kirken, og undergraver kirken som en folkekirke bygd nedenfra. Det er videre ikke overlatt til Kirkemøtet å bestemme over kirkens organisering og inndeling når man slår fast at sokn, prosti og bispedømme skal bestå. Her legges det klare føringer for framtidig organisasjonsstruktur.</i>

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Kirkebyggene eies av det enkelte sokn. Den som eier må også bestemme.</i>

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Dersom muligheten for medlemskontingent eksisterer vil Kirkemøtet om ikke i første omgang, men over noe tid, oppleve seg presset til å innføre det. En innføring av medlemsavgift undergraver det klare standpunktet om at det er dåpen som konstituerer</i>

medlemskapet. Det vises for øvrig til Stortingets kirkeforlik av 2008 hvor det ble presisert at det ikke skulle være medlemskontingent selv om kirken ble mer selvstendig.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Loven fastsetter at soknet skal være eget rettssubjekt uten at rettssubjektet gis rettigheter og ansvar. Kirkemøtet gis myndighet til ikke å tildele det lokale rettssubjektet noen form for oppgaver og myndighet. Ubalansen mellom de to rettssubjektene må jevnnes ut for ikke å svekke den lokale forankringen. Det er fullt mulig å fastlegge i loven at soknene skal ha samme hovedoppgaver som i dag uten at dette reduserer Kirkemøtets frihet med hensyn til framtidig organisering.

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den lokale forankringen og det lokale engasjementet sikres best ved at lokale myndigheter tillegges ansvar. Den kommunale finansieringen er en garanti for en lokal kirke, og er et særlig uttrykk for folkekirketenkning. Kort vei til beslutningstakere er alltid et gode, både for soknet som organisasjon og for det enkelte soknemedlem. Det er videre en tydelig bekymring for DnKs økonomiske framtid når man ikke vedstår seg dagens oppgaver som et ansvar for offentlig finansiering. Et åpenbart eksempel er trosopplæring, som ikke nevnes som et ansvar verken for statlig eller kommunal finansiering. Dersom det offentliges finansierungsansvar kun

skal avgrenses til gudstjenester og kirkelige handlinger vil både trosopplæring, diakoni, kirkemusikk o.a stå uten finansiering. Dette vil være dramatisk for den lokale folkekirken.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette krever kompetanse som i dag ligger hos fellesrådene.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

En betydelig andel av dagens gravlunder er eid av soknene. Ansvaret for gravplasser kan ikke uten videre besluttes overlatt til noen som ikke eier gravlundene.

28. Det ansvaret bispedømmerrådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Det er menighetene som er kirken. Den norske kirke må fortsatt være en lokalt aktiv og levende folkekirke som er landsdekkende. Kapittel 3 i den nye loven skal erstatte dagens kirkelov. Det er dermed av helt avgjørende betydning at kirkens virksomhet lokalt gjenspeiler at det er menighetene som er kirken. Lovforslaget legger opp til at det sentrale rettssubjektet (Kirkemøte) blir videreført og at soknet som grunnenheten i kirken fortsatt skal være eget rettssubjekt. Dette er en ordning som i dag har bred støtte både i menighetsråd og i Kirkemøte. Videre legger lovforslaget opp til at Kirkemøte som representant for Den norske kirke som det sentrale rettssubjektet, gis tilnærmet uinnskrenket myndighet til å gi nærmere bestemmelser om kirkens organisering og virksomheten til alle kirkelige organer. Ettersom lovforslaget definerer både ett sentralt rettssubjekt og ett lokalt rettssubjekt for hvert sokn, er det uakseptabelt at balansen mellom disse ikke ivaretas i loven. Dette er to selvstendige rettssubjekt og dermed kan ikke Kirkemøte som organ for rettssubjektet Den norske kirke ha myndighet over soknet og menighetsrådet som organ for soknet. På denne bakgrunn må rammen for soknets oppgaver og myndighet fastlegges i loven på samme måte som rammen for Kirkemøtets oppgaver og myndighet fastlegges i loven. En slik praksis vil også være i samsvar med føringene i grunnlovens § 16. Dette må være den rammen for det positive element som ligger i at det nå lages en rammelov for kirken, der kirken selv får anledning til å fastlegge sine ordninger og organisering. For å synliggjøre og understreke at det er menighetene som er kirken, så må kapittel 3 i den nye loven ivareta følgende punkter: 1. Ordningen med kommunal finansiering av det lokalkirkelige arbeid må videreføres i hovedsak som i dag, fordi denne ordningen gir et viktig bidrag til å sikre den historiske nærheten mellom kirke og lokalsamfunn. Denne ordningen bidrar til at den lokale kirkeorganisasjon forblir en viktig samfunnsaktør som ivaretar vitale oppgaver i et moderne lokalsamfunn. 2. Etableringen av ordningen med kirkelige fellesråd med tydelig juridisk handleevne, har vært avgjørende for å sikre en profesjonell oppfølging og forvaltning av kirkens personell, økonomiske ressurser og eiendom. Det må derfor gis en tydelig lovhjemmel som sikrer at rettssubjektet soknet fortsatt kan velge å ha et felles styringsorgan på kommunalt eller interkommunalt nivå. Dette må gjøres på en måte som sikrer at slike fellesorgan kan videreføre et helhetlig lokalt virksomhetsansvar på vegne av menighetene i de tilfeller menighetene selv ønsker dette. Dette er avgjørende både forvaltning av et lokalt arbeidsgiveransvar og forvaltningsansvar for kirkebygg og gravplasser. 3. En særlig mangel ved lovforslag og tilhørende høringsnotat, er at de arbeidsrettslige konsekvensene for lokalkirkens 5000 ansatte ikke blir belyst. Disse har fellesrådene som sin arbeidsgiver. Det skaper unødig uro blant lokalkirkens ansatte dersom kirkelige fellesråd sin rettslige status endres uten at det blir pekt på konkrete alternative løsninger. De dokumenterte erfaringene med fellesrådene som arbeidsgiver, tilsier at denne ordningen sikres mulighet for videreføring også av denne grunn. 4. Kapittel 3 må også utformes slik at definisjonen av det offentlige ansvar for å understøtte Den norske kirke i henhold til § 16 i grunnloven, ikke blir vesentlig endret i forhold til å videreføre dagens finansieringsnivå fra det offentlige. Slik forslaget nå er utformet, kan det se ut som intensjonen nettopp er å få til en endring i retning av en klar nedjustering av det offentlige sitt ansvar for å understøtte kirken. En levende lokal folkekirke er langt mer enn gudstjenester og andre kirkelige handlinger. Oppgavene som trosopplæring, diakonalt arbeid og kirkemusikk, er direkte forankret i dagens lov. Stortinget må inviteres til å vedta en lov som sikrer at denne type oppgaver ligger innenfor rammen av hva den offentlige finansiering skal ivareta. Dette vil igjen være helt vitalt for å sikre en videreføring av det lokale kirkelige arbeid og dermed bidra til at kirken forblir en viktig aktør i det lokalsamfunnet som kirken er og ønsker å være en del av. Lovforslagets forslag til § 12 svekker ytterligere grunnlaget for en offentlig finansiering ved å introdusere en ordning med tilskudd og ikke bevilgning etter budsjettforslag fra kirken. Samarbeidet lokalt bør videreføres som i dag på dette området. 5. Høringsnotatet omtaler kirkene både utfra eierskap, forvaltning og økonomi og fastholder at soknet «eier» kirken. Utforming av loven må sikre en sammenheng mellom lokal styring og eierskap. Lovforslaget slik det foreligger nå, overlater til Kirkemøte å bestemme alle forhold knyttet til forvaltning av kirkebygg. Dette vil svekke grunnlaget for lokalt eierskap og kunne lede frem til en sentralisert kirkebyggforvaltning som verken er ønskelig eller tjenlig.